

ANHÖRIG/NÄRSTÅENDEPOLICY FÖR STOCKHOLMS STADS ÄLDREOMSORG

Den 1 juli 2009 infördes en ändring i Socialtjänstlagen som förtydligar att ”Socialnämnden *ska* erbjuda stöd för att underlätta för de personer som vårdar en närstående som är långvarigt sjuk eller äldre eller som stödjer en närstående som har funktionshinder” (SoL 5 kap 10 §).

Många äldre får stöd och hjälp av andra än de närmaste anhöriga. Det kan vara nära vänner, grannar eller andra som den enskilde ser som närstående. Begreppet anhängig/närstående används för att tydliggöra att policyn inte endast omfattar den som har ett släktskap med den enskilde. Det är den som behöver vård och omsorg som avgör vem som är närstående. ~~Det kan vara personer inom familje- eller släktkretsen eller andra personer som på olika sätt står den enskilde nära~~ Policyn omfattar alla som vårdar/hjälper en person som är 65 år eller äldre, oavsett släktskap eller relation.

Även om den som vårdar är under 65 år ska äldreomsorgen tillgodose behovet av stöd i de fall den som vårdas är 65 år eller äldre. Stödet ska vara individuellt anpassat, flexibelt och hålla en god kvalitet.

Alla anhängig/närstående ska bemötas väl. Deras kunskaper och erfarenheter ska tas tillvara på ett respektfullt sätt som genererar tillit och förtroende.

All personal, oavsett profession, ska ha ett sådant förhållningssätt att den enskildes och dennes anhängigas/närståendes integritet bevaras. På arbetsplatserna bör anhängigombud utses, med uppgift att särskilt uppmärksamma och tillgodose de anhängigas/närståendes intressen och behov. Det är viktigt att en god kontakt byggs upp mellan anhängig/närstående och personal.

En tillåtande atmosfär ska råda och anhängig/närstående ska få vara delaktiga i omsorgen om så önskas. Anhängig/närstående kan förmedla betydelsefull kunskap om den enskilde och dennes intressen och själva ge uttryck för eventuell önskan att medverka.

Anhängig/närstående identifieras i samband med biståndshandläggning, vid upprättande av genomförandeplan samt vid kontakt med anhängigkonsulenter. Stödplan för den anhängige upprättas vid behov.

Alla anhängig/närstående erbjuds:

- ❖ Delta vid informationsmöten som anordnas om vad exempelvis stadsdelen, primärvården, frivilligorganisationerna erbjuder och information om färdtjänst m.m.

- ❖ Delta vid anhörigträffar och liknande som anordnas i stadsdelsområdet
- ❖ Samtal med utsedd kontaktman person för att delge kunskap och information om den enskildes liv och intressen om denne samtycker
- ❖ Delta vid planeringsmöten tillsammans med den enskilde om denne samtycker
- ❖ Information om trygghetslarm
- ❖ Möjlighet till aktiv samverkan med personalen
- ❖ Kontakt med frivilligorganisationer
- ❖ Delta i samtalsgrupper med andra anhöriga/närstående
- ❖ Information om stadens webbplats och länkar till artiklar om t.ex. åldrandets sjukdomar och frivilligorganisationer
- ❖ Information om Omsorgsdagboken, en webbtjänst som möjliggör för anhöriga/närstående att följa omsorgsarbetet dag för dag. Kräver den enskildes samtycke och tillgång till e-legitimation

Anhöriga/närstående till äldre med hemtjänstinsatser i ordinärt boende erbjuds dessutom:

- ❖ Delta när genomförandeplan utarbetas i samråd med den enskilde om denne samtycker till detta
- ❖ Möjlighet till regelbunden information av utsedd kontaktman person om den enskilde samtycker till detta
- ❖ Individinriktad information om möjlighet till stöd och avlösning, bostadsanpassningsbidrag, tekniska hjälpmedel (tillhandahålls av landstinget) m.m. bl.a. tekniska hjälpmedel, bostadsanpassningsbidrag, stöd och avlösning
- ❖ Till anhörig/närstående som ger betydande insatser, utan ett gemensamt boende kan i vissa fall erbjudas avlösning i hemmet genom hemtjänst, även på kvällar och helger (beslut av biståndshandläggare krävs)
Avgiftsfritt fyra timmar per vecka, därutöver efter behov (avgiftsbelagt)
Möjlighet finns att sammanhängande ta ut del av eller samtliga avgiftsfria timmarna under en kalendermånad.

Anhörigvårdare (person som bor tillsammans med den enskilde) erbjuds dessutom:

- ❖ Information om vart man vänder sig i akuta situationer
- ❖ Information om var och av vem inom landstinget/primärvården mer information kan fås ~~erhålls~~ om sjukdomsbild, tandvård och individuella tekniska hjälpmedel
- ❖ Avlösning i hemmet genom hemtjänst, även på kvällar och helger (beslut av biståndshandläggare krävs)
Avgiftsfritt fyra timmar per vecka, därutöver efter behov (avgiftsbelagt)
Möjlighet finns att sammanhängande ta ut del av eller samtliga avgiftsfria timmarna under en kalendermånad.
- ❖ Avlastning eller växelvård utanför hemmet (beslut av biståndshandläggare krävs):
 - Dagverksamhet efter behov
 - Särskilda korttidsvårdsenheter för somatiskt sjuka
 - Särskilda korttidsvårdsenheter för demenssjuka
 - Korttidsvård utomlands tillsammans med den äldre (medföljande anhörig bekostar sin del av resan själv dvs. resa och uppehälle)

- ❖ Utökade hemtjänstinsatser som möjliggör ledighet för den anhörige/närstående (beslut av biståndshandläggare krävs)
- ❖ Delta vid träffpunkter, utflykter etc.
- ❖ Stödsamtal vid behov, enskilt eller i grupp
- ❖ Delta i studiecirklar
- ❖ Hemvårdsbidrag (beslut av biståndshandläggare krävs)

Anhöriga/närstående till personer som bor i vård- och omsorgsboende för äldre erbjuds:

- ❖ Information om att den enskilde vid behov kan få en god man eller förvaltare
- ❖ Information om Omsorgsdagboken, en webbtjänst som möjliggör för anhöriga/närstående att följa omsorgsarbetet dag för dag. Kräver den enskildes samtycke och tillgång till e-legitimation
- ❖ Möjlighet till att kontakt~~man~~ personen regelbundet kontaktar anhöriga/närstående även om inga särskilda händelser har inträffat om samtycke erhållits av den enskilde
- ❖ Möjlighet till ett enskilt samtal med kontakt~~man~~ personen, sjuksköterska eller verksamhetsansvarig chef minst en gång om året
- ❖ Delta på anhörigträffar och/eller anhörigråd